

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Michał Laskowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Justyna Kryńska - Szufnara

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej, Andrzeja Pogorzelskiego
w sprawie S. K. w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonej
kary pozbawienia wolności,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 15 lipca 2021 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść
od postanowienia Sądu Okręgowego w J.
z dnia 3 lipca 2019 r., sygn. akt VI Kzw (...)
zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego w B.
z dnia 21 marca 2019 r., sygn. akt II Ko (...),

- 1. uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w J. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. K. O. (Kancelaria Adwokacka w W.) kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem) w tym 23 % VAT z tytułu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w B., postanowieniem z dnia 21 marca 2019 r., sygn. II Ko (...) (II K (...)), na podstawie art. 75 § 1 k.k. zarządził wobec skazanego S. K. wykonanie kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 27 października 2015 r., sygn. II K (...).

Podstawę zarządzenia wykonania kary stanowił fakt ponownego popełnienia przez S. K. występkę z art. 178a § 4 k.k., za który skazany został prawomocnie wyrokiem Sądu Rejonowego w J. z dnia 20 kwietnia 2018 r., sygn. II K (...), na karę 7 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Po rozpoznaniu zażalenia skazanego na powyższe postanowienie, Sąd Okręgowy w J., postanowieniem z dnia 3 lipca 2019 r., sygn. VI Kzw (...), uchylił zaskarżone postanowienie i na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. umorzył postępowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności wobec S. K.. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z art. 75 § 4 k.k. zarządzenie wykonania kary może nastąpić nie później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. W chwili orzekania przez Sąd Okręgowy w J. okres ten upłynął i w tym stanie rzeczy zarządzenie wykonania kary nie było możliwe.

Kasację od tego postanowienia na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył postanowienie w całości i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów prawa – art. 75 § 4 k.k. i art. 9 § 3 k.k.w. w zw. z art. 178 § 5 k.k.w. *a contrario*, poprzez błędne przyjęcie, że dla obligatoryjnego zarządzenia – na podstawie art. 75 § 1 k.k. – wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania niezbędnym jest aby postanowienie w tym przedmiocie uprawomocniło się przed upływem terminu określonego w art. 75 § 4 k.k., w sytuacji gdy dla skutecznego zarządzenia – w oparciu o art. 75 § 1 k.k. – wykonania kary, wystarczającym jest aby w tym terminie zapadło choćby nieprawomocne orzeczenie o zarządzeniu wykonania kary podlegające wykonaniu, co w konsekwencji doprowadziło do niesłusznego uznania, że w dacie orzekania Sądu odwoławczego brak było możliwości zarządzenia orzeczonej wobec S. K. z warunkowym zawieszeniem

wykonania kary pozbawienia wolności i niesłusznego umorzenia w tym przedmiocie – na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. postępowania wykonawczego.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w J. w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna. Sąd odwoławczy nie dostrzegł istotnej różnicy co do możliwości zarządzenia wykonania kary w zależności od podstawy tego zarządzenia. Inna bowiem sytuacja zachodzi w odniesieniu do obligatoryjnego zarządzenia wykonania kary na podstawie art. 75 § 1 k.k., inna zaś w przypadku fakultatywnego wykonania kary na podstawie art. 75 § 2 i 3 k.k.

W przypadku obligatoryjnego zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności na podstawie art. 75 § 1 k.k., postanowienie w tym przedmiocie staje się wykonalne z chwilą wydania. Wynika to wprost z treści art. 9 § 3 k.k.w. Przepis ten statuuje regułę ogólną, która dotyczy wszystkich postanowień wydawanych w postępowaniu wykonawczym, poza wyjątkami wskazanymi w ustawie. Jednym z takich wyjątków jest sytuacja fakultatywnego zarządzenia wykonania kary na jednej z podstaw z art. 75 § 2 lub 3 k.k., co do których na podstawie art. 178 § 5 k.k.w. wykonalność postanowień następuje z chwilą ich prawomocności. W tych przypadkach dla wykonania postanowień konieczne jest, aby uprawomocniły się w terminie 6 miesięcy od zakończenia próby, co wynika z art. 75 § 4 k.k. W treści art. 178 § 5 k.k.w. nie wymieniono jednak podstawy z art. 75 § 1 k.k. (podobnie zresztą podstaw z § 1a i § 2a tego przepisu), tym samym więc w odniesieniu do tych podstaw stosuje się regułę ogólną z art. 9 § 3 k.k.w. i wystarczy, że choćby nieprawomocne postanowienie o zarządzeniu wykonania kary wydane zostało w okresie 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, o których mowa w art. 75 § 4 k.k.

Postanowienie Sądu Rejonowego w B., to jest Sądu pierwszej instancji wydane zostało w terminie 6 miesięcy po zakończeniu trzyletniego okresu próby, 6 miesięcy upływało w dniu 4 maja 2019 r., a postanowienie wydano w dniu 21 marca 2019 r. Od tego zatem dnia było wykonalne i termin z art., 75 § 4 k.k. został

zachowany. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w J. umarzając postępowanie wykonawcze dopuścił się naruszenia prawa i to o rażącym charakterze. Kasacja Prokuratora Generalnego i zawarty w niej wniosek są w pełni zasadne.

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd odwoławczy powinien ponownie rozważyć treść wskazanych wyżej przepisów.